

PROJEKT NR 85

**Uchwała Nr .../...2019
Rady Miasta Nowego Sącza
z dnia 2019 r.**

w sprawie: Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza na lata 2019 -2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. 2018. poz. 1030 z późn. zm.) **Rada Miasta Nowego Sącza na wniosek Prezydenta Miasta uchwala co następuje:**

§ 1

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza na lata 2019-2022 w brzmieniu jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2

Wydatki na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza na lata 2019 –2022 określa każdego roku uchwała budżetowa Miasta Nowego Sącza

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Nowego Sącza.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miasta

Uzasadnienie

do projektu Uchwały Rady Miasta Nowego Sącza w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza na lata 2019 – 2022 r.

Coraz poważniejszym problemem społecznym w skali kraju jest korzystanie z narkotyków i innych środków odurzających przez środowiska ludzi młodych.

Problem ten nie omija naszego miasta, co pokazują statystyki placówek terapeutycznych, interwencyjnych jak również Komendy Miejskiej Policji.

W anonimowych wywiadach ankietowych prowadzonych wśród młodzieży –a także środowiskach studenckich, dostęp do środków odurzających w Nowym Sączu jest stosunkowo łatwy, a młodzi ludzie znają osoby, które w ich środowisku rozprowadzają narkotyki.

Badania przeprowadzone wśród młodzieży gimnazjalnej w Nowym Sączu pokazują również pozytywną tendencję: zjawisko zagrożenia narkomania na terenie Miasta Nowego Sącza nie rozprzestrzenia się, przeciwnie, zauważa się niewielką tendencję malejącą. Jedną z przyczyn tych pozytywnych zmian mogą być realizowane działania Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza.

Mając na uwadze powyższe, Samorząd Nowego Sącza każdego roku podejmuje działania związane z profilaktyką uzależnień, skierowane przede wszystkim do dzieci i młodzieży, rodzin z problemem uzależnienia oraz osób, które ze względu na uzależnienie zostały wykluczone społecznie. Działania te ujęte zostały w przedłożonym Radzie Miasta programie. Jego podstawowym założeniem jest spadek liczby osób sięgających po narkotyki, zapobieganiu powstawaniu nowym problemom związanym z narkotykami oraz zwiększenie świadomości zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych.

Zgodnie z art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. **przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy**, które powinny być realizowane w ramach uchwalanego przez Radę Miasta Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W związku z powyższym przedkładam projekt stosownej uchwały .

**Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Nowego Sącza
na lata 2019-2022**

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Nowego Sącza został opracowany w oparciu o:

1. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 29 lipca 2005 r (t.j. Dz. U.2018.1030 ze zm.)
2. Ustawę z dn. 12 marca 2004 o pomocy społecznej (t.j.Dz.U. 2018.1508 ze zm.)
3. . Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie(t.j.Dz. U. 2018.450 ze zm.)
4. Strategia Antynarkotykowa UE na lata 2013-2020

I. Wstęp

Narkomania od lat stanowi problem o zasięgu globalnym. Stanowi poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób zakaźnych tj.: HIV, zakażenia wirusem żółtaczki HBV, HCV, gruźlicy i in.

Konsumenci narkotyków- osoby uzależnione, użytkownicy problemowi eksperymentujący, charakteryzują się wysokim ryzykiem zgonu, często nieadekwatnym do wieku.

Narkomania wiąże się również z innymi problemami społecznymi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność, przemoc, inne uzależnienia.

Według „Diagnozy Społecznej” najbardziej zagrożeni narkomanią są mężczyźni, uczniowie i studenci (generalnie osoby młodsze), mieszkańcy dużych miast, bezrobotni i inni bierni zawodowo, osoby z wykształceniem średnim, a w przekroju terytorialnym mieszkańcy województw zachodniopomorskiego i mazowieckiego

W. Wym. badania wskazują na fakt, iż kobiety trzykrotnie rzadziej zażywają narkotyki od mężczyzn, osoby starsze (po 59 roku życia) dwudziestokrotnie rzadziej od najmłodszych (do 24 lat), mieszkańcy małych miast i wsi od dwu do czterech razy rzadziej od mieszkańców - źródło danych Czapiński J., Panek T.(red): Diagnoza Społeczna 2013

. Warunki i jakość życia Polaków. Warszawa 2013 na podstawie Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2018

Plan Działania Unii Europejskiej wobec Narkotyków zakłada :

1. Znaczące zredukowanie poziomu spożycia narkotyków i zmniejszenie liczby nowych konsumentów, zwłaszcza wśród młodzieży do lat 18,
2. Znaczące zmniejszenie szkód zdrowotnych, w tym umieralności oraz zakażeń HIV, zapaleń wątroby typu B i C,
3. Znaczące zwiększenie liczby skutecznie leczonych,
4. Zmniejszenie przestępczości związanej z narkotykami,
5. Ograniczenie procederu (...) nielegalnego obrotu prekursorami.

W Polsce, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. podstawę do działań, dot. przeciwdziałania narkomanii stanowi Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii uchwalony przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Zdrowia. Program ten zakłada cel ogólny: **ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.**

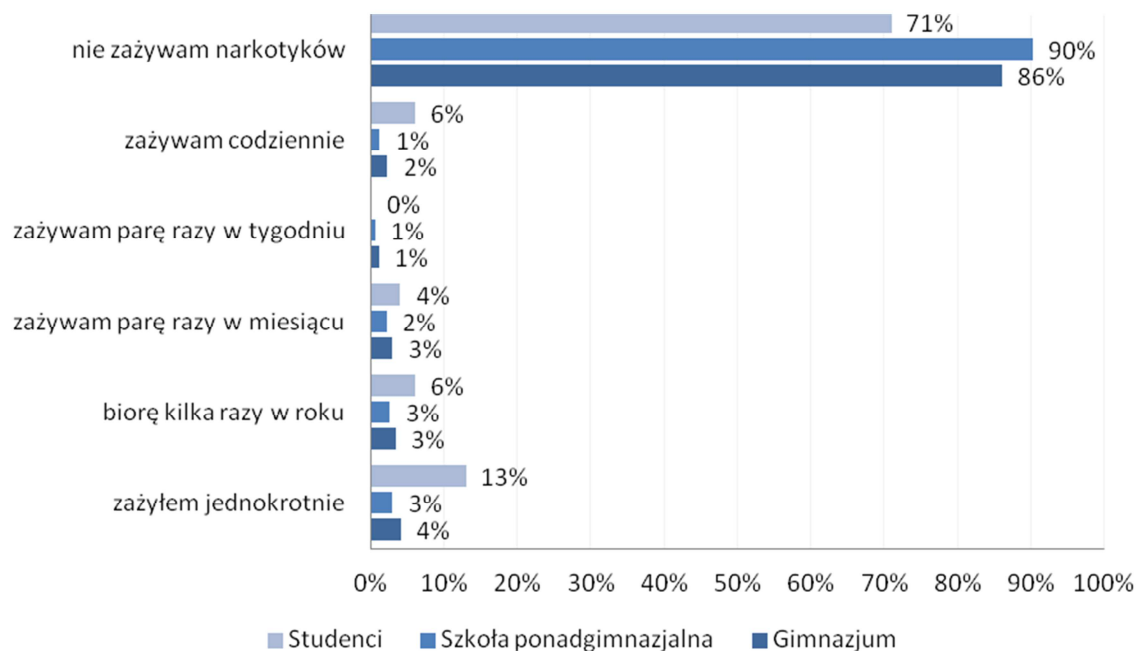
Ustawa przedstawia również zadania własne gminy realizowane w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, tj.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. Ocena sytuacji związanej z używaniem narkotyków w Nowym Sączu

Na podstawie diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Nowy Sącz przeprowadzonej przez Oficynę Profilaktyczną (Nowy Sącz 2016)

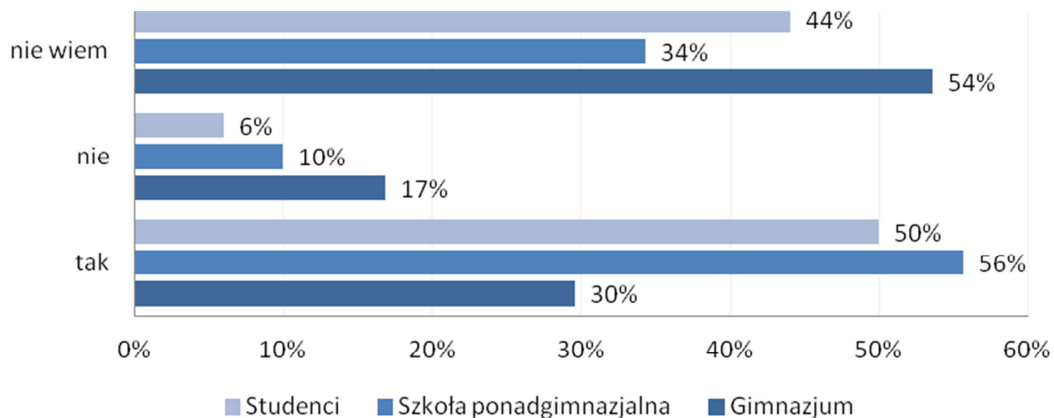
Większość badanych w każdej grupie (uczniowie gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne, studenci) wskazuje, że nie zażywają narkotyków. Do tego typu doświadczeń przyznaje się około co trzeci student, 10% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej oraz 14% uczniów gimnazjum.

Wyk. 1.. Zażywasz narkotyki ?

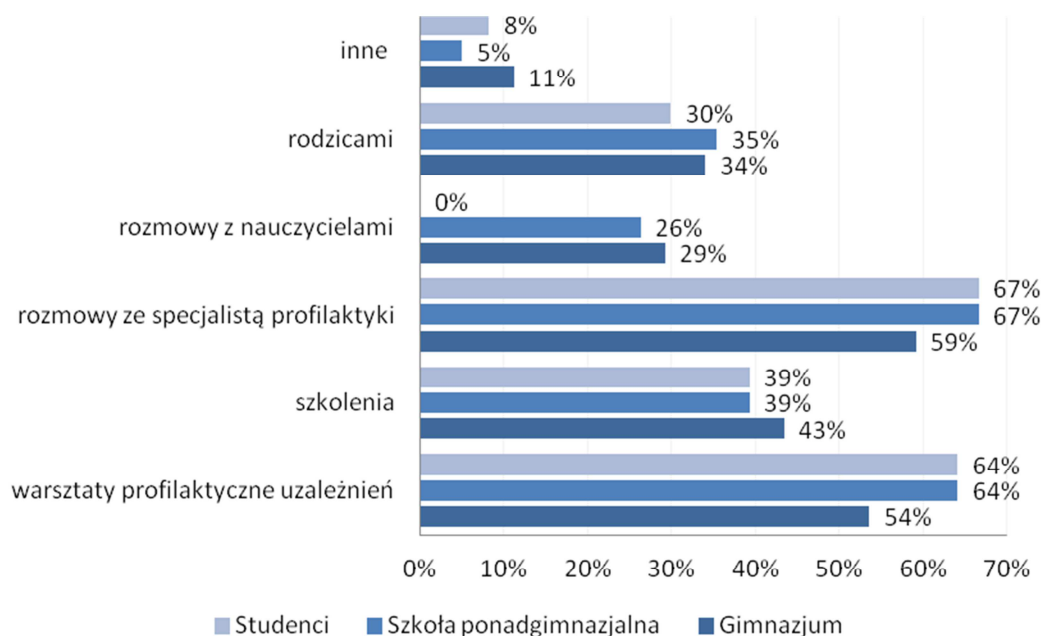
Studenci, którzy przyznali się do bezpośredniego kontaktu z narkotykami wskazują, że pierwszy raz sięgnęli po narkotyk mając 17-19 lat (13%), 11-13 lat(7%), 14-16 (5%), poniżej 8 lat (4%), 8-10 lat (1%). Większość uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, która sięgnęła po narkotyk zrobiła to po raz pierwszy pomiędzy 14-16 rokiem życia (5%), a uczniowie gimnazjum wskazują, iż miało to miejsce pomiędzy 14-16 (4%) rokiem życiem lub pomiędzy 8-10 rokiem życia (3%), następnie w wieku 11-13 lat (2%), poniżej 8 lat (2%).

Jednakże 50% studentów, 56% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej oraz 30% uczniów gimnazjum uważa, że ich rówieśnicy mają kontakt z narkotykami.

Wyk.2. Czy osoby w Twoim wieku zażywają narkotyki?

Podobnie jak w przypadku profilaktyki alkoholowej, większość respondentów uznała (ponad 50% wskazań), że najlepszymi działaniami podejmowanymi w profilaktyce narkotykowej są rozmowy ze specjalistą profilaktyki oraz warsztaty profilaktyczne.

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Wyk.3. Wymień, które wg Ciebie z wymienionych działań profilaktycznych przynoszą najlepszy efekt w walce z narkotykami:

III. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2022

CEL GŁÓWNY

SPADEK LICZBY OSÓB SIĘGAJACYCH PO NARKOTYKI W NOWYM SĄCZU

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wzrost świadomości dotyczącej skutków używania narkotyków poprzez szerszą edukację
2. Poszerzenie oferty spędzenia wolnego czasu dla młodzieży
3. Wzmocnienie więzi rodzinnych
4. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków oraz pomoc dla rodzin osób uzależnionych

IV. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

1. Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej , Wydział Edukacji i in. wydziały Urzędu Miasta Nowego Sącza,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Placówki Oświatowe,
4. SPZOZ im. Dr J. Dietla w Krynicy Zdroju, Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Nowym Sączu
5. Świetlice środowiskowe i socjoterapeutyczne,
6. Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
7. Organizacje pozarządowe i inne jednostki prowadzące działalność pożytku publicznego,
8. Parafie,
9. Policja, Straż Miejska ,
10. Zarządy osiedli
11. Inne podmioty, którym zlecane są zadania GPPN.

V. Źródła finansowania

1. Środki finansowe budżetu miasta pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Środki budżetu państwa.
3. Środki Narodowego Funduszu Zdrowia.
4. Środki własne organizacji pozarządowych.
5. Nieodpłatna praca wolontariuszy w ramach realizacji niektórych zadań GPPN

Plan wydatków na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii stanowi załącznik do Uchwały Budżetowej Miasta Nowego Sącza na rok 2019.

VI. Realizacja celów szczegółowych

1. Wzrost świadomości i poprawa stanu wiedzy dotyczącej skutków używania narkotyków .

Projekt	Partnerzy	Wskaźnik
<p>1.1. Monitorowanie problemów narkomanii wśród mieszkańców Miasta, zwłaszcza uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> -monitorowanie danych z jednostek prowadzących terapię i oferujących pomoc osobom z problemem narkomanii, - badania ankietowe . 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe - placówki oświatowe, - organizacje zajmujące się terapią osób uzależnionych, SOIK, - Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii. 	<ul style="list-style-type: none"> -ilość osób uczestniczących w terapii -Ilość przeprowadzonych badań
<p>1.2 Przeprowadzenie programów wychowawczych, edukacyjno-profilaktycznych i informacyjnych skierowanych do uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz ich rodziców.</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do uczniów oraz rodziców, - Realizacja programów z zakresu profilaktyki szkolnej, - Wspieranie programów i warsztatów uczących asertywnego odmawiania, - Realizacja pozalekcyjnych programów profilaktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe - placówki oświatowe, - organizacje zajmujące się realizacją programów profilaktycznych, psychologdy, SOIK, - Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii. 	<ul style="list-style-type: none"> -liczba uczniów objętych programem, -liczba rodziców objętych programem, - liczba placówek realizujących programy.
<p>1.3. Profilaktyka i edukacja skierowana do środowiska studenckiego,</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty dla studentów, kształtujące umiejętności interpersonalne, uczące redukcji stresu, bez użycia środków psychoaktywnych. - Kampanie edukacyjne skierowane do studentów 	<ul style="list-style-type: none"> -szkoły wyższe na terenie Miasta, -specjaliści ds. uzależnień od narkotyków, - psychologdy/ trenerzy. -Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii 	<ul style="list-style-type: none"> -ilość odbytych warsztatów -liczba uczestników -ankiety ewaluacyjne -liczba dystrybuowanych materiałów
<p>1.4.Specjalistyczna edukacja środowiska pedagogicznego</p> <p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty dla pedagogów szkolnych, nauczycieli i szkolnych zespołów ds. profilaktyki. 	<ul style="list-style-type: none"> -specjaliści / trenerzy, placówki oświatowe, Komenda Miejska Policji Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. 	<ul style="list-style-type: none"> -ilość odbytych warsztatów -liczba uczestników.

1.5 Powszechna edukacja , podnosząca poziom świadomości dot. skutków używania narkotyków	- specjaliści, instytucje, organizacje pozarządowe, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.	- ilość kampanii, - ilość dystrybuowanych materiałów edukacyjnych.
Działania: - udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych nt. ryzyka i stosowania substancji psychoaktywnych.		

2. Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży

Projekt	Partnerzy	Wskaźnik
2.1. Poszerzenie zakresu działań wolontariatu	- organizacje pozarządowe prowadzące wolontariat młodzieżowy, - placówki oświatowe, - specjaliści, - świetlice środowiskowe - instytucje współpracujące z wolontariatem.	- liczba wolontariuszy, - ilość grup młodzieżowych liderów środowiskowych - liczba instytucji współpracujących z wolontariatem.
Działania: - poszerzenie oferty współpracy, dla grup wolontariatu ze strony instytucji, które mogą wesprzeć swą działalność poprzez pracę wolontariatu - promocja wolontariatu w środowisku szkolnym i studenckim		
2.2 Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta	- jednostki kultury, sportu i oświaty, - Komenda Miejska Policji, - Zarządy Osiedli.	Ilość zajęć , ilość wyjazdów , ilość uczestników.
działania: organizacja akcji pn. „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie”, zapewniających możliwość wypoczynku dla dzieci, które z przyczyn rodzinnych i materialnych nie mają w okresie ferii i wakacji zapewnionego wypoczynku		

3. Wzmocnienie więzi rodzinnych

Projekt	Partnerzy	Wskaźnik
3.1. Wsparcie rodzin w podniesieniu poziomu umiejętności wychowawczych	- Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, - Szkoły, - Organizacje pozarządowe.	- Ilość zajęć, ilość osób uczestniczących w zajęciach - ilość odbytych warsztatów - liczba uczestników
działania: - Szkoła dla rodziców-realizacja programu - Warsztaty dla rodziców i wychowawców - Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych wśród rodziców		
3.2. Integracja rodzin	- parafie, organizacje pozarządowe, miejskie jednostki kultury.	- liczba zorganizowanych imprez - liczba uczestników
działania: festyny rodzinne, sądecki turniej rodzin		

4. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków oraz pomoc dla rodzin osób uzależnionych

Projekt	Partnerzy	Wskaźnik
<p>4.1. Wsparcie dla podmiotów realizujących zadania terapii i porad dla osób uzależnionych od narkotyków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wszystkie instytucje zajmujące się w/w problemem. - OPiTU, - Centrum Integracji Społecznej – STOPIL, - MOPS. 	<p>Ilość jednostek podejmujących działania terapeutyczne</p> <p>Ilość osób poddających się terapii</p> <p>Ilość osób po odbytej terapii, uczestniczących w zajęciach reintegracji zawodowej i społecznej Centrum Integracji Społecznej.</p>
<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ujęcie zadań dotyczących terapii osób uzależnionych w ramach konkursu ofert dla organizacji pozarządowych i przekazanie dotacji po rozstrzygnięciu konkursu - współpraca z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Nowym Sączu/Szpital im. J. Dietla w Krynicy Zdroju - realizacja programu „Koleżeńska interwencja” - współpraca w zakresie integracji społecznej i reintegracji zawodowej osób po odbytej terapii w ramach działalności Centrum Integracji Społecznej 		<p>Ilość osób uczestniczących w grupach wsparcia,</p> <p>Ilość osób, którym, którym udzielono porad prawnych i in.,</p> <p>Ilość osób objętych pomocą społeczną.</p>
<p>4.2 Udzielenie wsparcia dla rodzin osób uzależnionych:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - utworzenie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych , - poradnictwo prawne, - wsparcie pracowników socjalnych oraz psychologów. <p>4.3 udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej z wykorzystaniem, pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.</p>		

Instytucje działające w obszarze zapobiegania problemom narkomanii w Nowym Sączu, które mogą przyczynić się do zwiększenia dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków oraz udzielić wsparcia rodzinom osób uzależnionych:

SP ZOZ Szpital im. Dr J. Dietla w Krynicy- Zdroju-Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień
w Nowym Sączu,

Poradnia MONAR,

Poradnia ARKA,

Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej,

Komenda Miejska Policji,

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

Centrum Integracji Społecznej- STOPIL,

Urząd Miasta Nowego Sącza –Wydział Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej,

Wydział Edukacji,

Sąd, kuratorzy sądowi,

Organizacje pozarządowe,

Parafie.